

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/156/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219201957
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6219201957.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobkyne: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXX/X, XXX XX E. F., zast.: KRÁLIK & PARTNERS, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Ul. 29. augusta 2B, 811 07 Bratislava, proti žalovaným: 1/ Československá obchodná banka, a. s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 854 140, 2/ Dupos dražobná, spol. s. r. o., so sídlom Tamaškovičova 17, 917 01 Trnava, IČO: 36 233 935, zast.: PETKOV & Co., s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Šoltésovej 14, 811 01 Bratislava, 3/ MAKRO REALITY, s. r. o., so sídlom Štvrť M. R. Štefánika 2450/13, 984 01 Lučenec, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, o odvolaní žalobkyne voči rozsudku Okresného súdu Lučenec pracovisko Veľký Krtíš, č. k. 13C/7/2019 – 398 zo dňa 24. januára 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
I. Súd žalobu zamietla.
II. Žalovaným 1/, 2/ a 3/sa proti žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania v plnej výške 100%.
2. V odôvodnení rozsudku okresný súd konštatoval, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že dobrovoľná dražba vykonaná dňa 02. 07. 2019 žalovaným 2/, osvedčená Notárskou zápisnicou č. N XXXX/XXXX, G. XXXXX/XXXX, G. XXXXX/XXXX spísaná notárom A. H. I. dňa 02. 07. 2019, v rámci ktorej boli vydražené nehnuteľnosti, a to rodinný dom, vedený na LV č. XXX so súp. č. XXX nachádzajúci sa na parc. č. XXXX o výmere 352 m², a parcela č. XXX o výmere 373 m² kat. úz. E. F. (ďalej len „predmet dražby“), v prospech žalovaného je neplatná a náhrad trov konania. Žalobu podala z viacerých dôvodov, a to, že bol porušený zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej len „ZoDD“). Rovnako úverová zmluva č. XXX/XXXX/XXXX (ďalej len „úverová zmluva“) mala obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, a preto v zmysle § 53d zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) bola neplatná. Z dôvodu neplatnosti úverovej zmluvy bola podľa názoru žalobkyne neplatná aj záložná zmluva. Mala za to, že žalovaný 2/ v rozpore so ZoDD v oznámení o dobrovoľnej dražbe zo dňa 24. 01. 2019 uviedol nesprávne poučenie o možnosti napadnúť dobrovoľnú dražbu. Namietala výkon záložného práva, ktorý bol v rozpore s dobrými mravmi a s ústavným právom na obydlie a súkromný život.
3. Okresný súd vec právne posúdil podľa §2, § 7 ods. 1, §16 ods. 1, 6 veta práva, § 17 ods. 2, 3, § 20 ods. 13, § 21 ods. 2, 4, § 22 ods. 4, § 25 ods. 2, § 29 ods. 2 ZoDD.

4. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobkyňa ako dlžník a žalovaný 1/ ako veriteľ uzavreli dňa 18. 09. 2021 úverovú zmluvu, na základe ktorej boli žalovanej poskytnuté peňažné prostriedky vo výške úveru 34.400 EUR s tým, že sa jednalo o účelový špecifický úver zabezpečený nehnuteľnosťou. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 239 splátkach vo výške 252,78 EUR a s výškou poslednej splátky 248,26 EUR splatnej dňa 25. 09. 2032. Dňa 18. 09. 2012 uzatvorila žalobkyňa ako záložca so žalovaným 1/ ako záložným veriteľom zmluvu o zriadení záložného práva k predmetu dražby. Dňa 13. 12. 2017 podal žalovaný 1/ žalovanému 2/ ako dražobníkovi návrh na vykonanie dražby. Cena predmetu dražby bola určená znaleckým posudkom č. 241/2018 zo dňa 21. 11. 2018 vypracovaného znalkyňou J. K. L. v celkovej výške 70.500 EUR. Oznámenie o opakovanej dražbe s dátumom jej konania dňa 02. 07. 2019 o 11:30 hod. zo dňa 04. 06. 2019 bolo uverejnené v registri dražieb dňa 10. 06. 2019 a žalovanej bolo doručené dňa 12. 06. 2019. V rovnaký deň došlo aj k jeho zverejneniu v Obchodnom vestníku. Predmetné oznámenie bola zaslané aj ostatným subjektom v zmysle § 17 ods. 5 ZoDD. Osvedčenie o priebehu opakovanej dražby bolo spísané vo forme notárskej zápisnice zo dňa 02. 07. 2019 spísanej notárom A. H. I.. Z notárskej zápisnice vyplynulo, že príklep bol udelený žalovanému 3/, pričom cena dosiahnutá vydražením predmetu dražby dosiahla sumu 52.875 EUR. Okresný súd mal preukázané, že žalobkyňa podala žalobu o určenie neplatnosti dražby v rámci trojmesačnej prekluzívnej lehoty, plynúcej odo dňa udelenia príklepu žalovanému 3/ dňa 02. 07. 2019, pričom žaloba bola doručená súdu prvej inštancie dňa 26. 09. 2019. Prvoinštančný súd sa vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne, ktoré táto v konaní vzniesla, a ktoré mali podľa jej názoru spôsobiť neplatnosť dobrovoľnej dražby. Mal však za to, že ani jedna z jej námietok nebola dôvodná. Konštatoval, že k premlčaniu podlieha aj záložné právo, a to v rámci trojročnej premlčacej doby plynúcej odo dňa, keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu sa však nemohlo premlčať skôr, než by uplynula premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky, a to vzhľadom na akcesorickú povahu záložného práva. V danej veci premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky neuplynula (rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3Csp/153/2016 – 110 zo dňa 04. 07. 2017, bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu č. k. 16Co/330/2017 – 2017 zo dňa 17. 06. 2019 a nadobudol právoplatnosť dňa 01. 08. 2019). Okresný súd túto námietku považoval za nedôvodnú. Žalobkyňa tiež tvrdila, že znalkyňa, ktorá vypracovala znalecký posudok, nemala v čase jeho vypracovania zaplatenú zákonnú poisťku pre obdobie od 01. 09. 2019 do 31. 08. 2020. Túto skutočnosť však žalobkyňa ničím nepreukázala. Vykonaným dokazovaním mal práve naopak preukázané, že v predmetnom období mala znalkyňa uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 382/2004 Z. z.. Rovnako okresný súd nezistil porušenie § 17 ods. 3, 5 ZoDD zo strany žalovaného 2/ ako dražobníka, týkajúcej sa doručenie oznámenia o konaní dražby v lehote 30 dní pred jej uskutočnením. S ohľadom na skutočnosť, že sa jednalo o opakovanú dražbu, bolo potrebné v zmysle § 22 ods. 4 ZoDD doručiť oznámenie v lehote najmenej 10 dní pred jej začatím. Okresný súd zistil, že oznámenie o opakovanej dražbe bolo zverejnené dňa 12. 06. 2019 a žalobkyne doručené dňa 10. 06. 2019, pričom dražba sa uskutočnila dňa 02. 07. 2019. Žalovaný 2/ tak postupoval v súlade so ZoDD. Vo vzťahu k námietkam žalobkyne o výške poštovného, notárskych poplatkov a poplatku za znalecký posudok, tieto žalobkyne ničím nepreukázala. Zároveň tieto námietky neboli v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby relevantné, nakoľko ani ich prípadná neprímeraná výšky by nemala vplyv na platnosť dražby. Záverom sa prvoinštančný súd vysporiadal námietkami žalobkyne týkajúcimi sa výkonu záložného práva v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s Ústavou SR a právom na ochranu pred nedovoleným zasahovaním do obydlia, ktoré vyhodnotil ako nedôvodné.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a tieto priznal v rozsahu 100% žalovaným, ktorí mali v spore plný úspech.

6. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e) a h) CSP. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Nestotožnila sa s rozhodnutím prvoinštančného súdu ohľadom premlčania záložného práva. Mala za to, že premlčanie záložného práva bolo potrebné oddeľovať od samotnej pohľadávky judikovanej na základe rozhodnutia Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3Csp/153/2016 zo dňa 04. 07. 2017, nakoľko pohľadávka bola premlčaná, ale okresný súd sa v predmetnom konaní premlčaním nezaoberal. Argumentovala tým, že k splatnosti pohľadávky došlo dňa 25. 09. 2016, t. j. od 26. 09. 2013 začala plynúť trojročná premlčacia doba vo vzťahu k pohľadávke. Mala za to, že 27. 09. 2013 mohol žalovaný 1/ po prvý raz uplatniť svoje právo a začať s výkonom záložného práva. Záložné práva sa rovnako

premlčuje v trojročnej premlčacej dobe, a teda k premlčaniu záložného práva malo dôjsť dňa 27. 09. 2016. Žalobkyni bolo doručené až splnomocnenie žalovaného 2/ zo dňa 31. 01. 2017, kedy právo bolo premlčané. Podľa názoru žalobkyne došlo k porušeniu ustanovení ZoDD, nakoľko z jej strany bola včas vznesená námietka premlčania záložného práva, ktorá bola spôsobilou ohroziť platnosť opakovanej dobrovoľnej dražby, a preto žalobu považovala za dôvodnú. Vytýkala súdu prvej inštancie, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nijako nevysporiadal s návrhom na výsluch žalobkyne a s návrhom na zabezpečenie dôkazu, a to oznámenia o začatí výkonu záložného práva spolu s doručenkami a oznámenia spôsobu vykonania záložného práva, čím súd prvej inštancie porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces. Taktiež namietala procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý na pojednávaní dňa 25. 08. 2022 uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a následne na pojednávaní zo dňa 24. 01. 2023 vyzval strany na doplnenie dokazovania. V závere podaného odvolania upriamila pozornosť na zásah do obydľia, ktorý je potrebný posudzovať citlivo a zužujúco s tým, že dotknutá osoba má mať za každých okolností možnosti dovoliť sa ochrany na nezávislom a nestrannom súde. Zásah do vlastníctva vykonával dražobník, ktorý ako súkromný subjekt nepodlieha žiadnej súdnej kontrole, ktorá by v reálnom čase poskytla ochranu žalobkyni. Realizácia dražby je skutočnosťou, ktorá ohrozuje právo žalobkyne vlastníť majetok, ako ja právo na obydľie. V tomto smere poukázala na rozhodnutie krajského súdu, ktorý v rámci konania nariadil neodkladné opatrenie.

8. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu sa stotožnil s právnym názorom prvoinštančného súdu. Mal za to, že okresný súd zistil skutkový stav úplne a správne, pričom vykonal všetky potrebné dôkazy, na základe ktorých dospel k správnym skutkovým zisteniam. Navrhol odvolaním napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

9. Žalovaný 2/ rovnako ako žalovaný 1/ navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť a priznať žalovaným právo na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100%. Jednotlivo sa vysporiadal k všetkým námietkam žalobkyne v odvolaní, s ktorými sa nestotožnil. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za vecne správny a zákonný, vychádzajúci z dostatočného a zo správneho zistenia skutkového stavu. Taktiež konanie, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutého rozhodnutia nebolo zaťažené nijakou právnou resp. procesnou vadou.

10. Žalovaný 3/ vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania. Nestotožnil sa s námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní. Poukázal na akcesorickú povahu záložného práva, ktoré sa nepremlčí skôr, ako sa premlčí zabezpečená pohľadávka. Mal za to, že ani samotná pohľadávka nebola premlčaná, pričom poukázal aj na §151j ods. 2 OZ, v zmysle ktorého sa môže záložný veriteľ uspokojiť zo zálohy aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná. Napadnuté rozhodnutie považoval za vecne správne a splňujúce zákonné kritéria na odôvodnenie rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

11. Žalobkyňa v odvolacej replike zo dňa 14. 08. 2023 k vyjadreniam žalovaných 1/ a 2/ a v odvolacej replike zo dňa 29. 09. 2023 k vyjadreniu žalovaného 3/ zotrvala na podanom odvolaní a odvolacom návrhu. Zotrvala na svojich námietkach vo vzťahu k premlčaniu a nevykonaniu dokazovania. Poukázala na to, že počas celého konania sa držala argumentácie ohľadom všetkých skutkových a právnych skutočností, od ktorých sa v konaní neodklonila. Uviedla, že v písomnom vyhotovení rozsudku bol súd povinný uviesť, ktoré dôkazy neboli vykonané a z akého dôvodu. V prípade absencie týchto náležitostí nie je možné rozhodnutie riadne preskúmať v odvolacom konaní. Podľa názoru žalobkyne zo strany okresného súdu došlo k takým pochybeniam, ktoré mali za následok porušenie práva na spravodlivý proces, a preto odvolaním napadnuté rozhodnutie považovala za nesprávne.

12. V odvolacej duplike žalovaný 2/ zotrval na svojom odvolacom návrhu. Odvolaciu argumentáciu žalobkyne považoval za nedôvodnú. Poukázal na to, že pohľadávka zabezpečená záložným právom, bola právoplatne judikovaná v rozsahu 33.599,40 EUR spolu s príslušenstvom, a to rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3Csp/153/2016 zo dňa 04. 07. 2018 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 16Co/330/2018 zo dňa 27. 06. 2019.

13. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Predmetom konania pred prvoinštančným súdom bolo určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku prvoinštančného súdu, ktorý žalobu zamietol a zároveň rozhodol aj o náhrade trov konania.

16. Žalobkyňa mala za to, že sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1, písm. b), d), e) a h) CSP. Z obsahu podaného odvolania je zrejmé, že nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie videla v nesprávnom právnom posúdení premlčania záložného práva, v nevykonaní dokazovania, v procesnom postupe a v jeho argumentácie ohľadom ústavného práva na ochranu obydla.

17. Podľa názoru žalobkyne k splatnosti pohľadávky, ktorá bola zabezpečená záložným právom k predmetu dražby došlo dňa 25. 09. 2013, a teda od 26. 09. 2013 mala začať plynúť trojročná premlčacia doba. K premlčaniu záložného práva tak malo dôjsť dňa 27. 09. 2016. Žalobcovi bolo doručené splnomocnenie dražobníka zo dňa 31. 01. 2017, t. j. v čase, kedy záložné právo bolo premlčané.

18. Odvolací súd poukazuje na to, že podstatou a účelom záložného práva je zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa pre prípad, že jeho pohľadávka nebude riadne a včas splnená. Je potrebné zdôrazniť, že premlčať sa môže len právo záložného veriteľa na výkon záložného práva, t. j. možnosť úspešne realizovať uhradovaciu funkciu záložného práva z predmetu zálohu. Vo všeobecnosti pod premlčaním je potrebné rozumieť uplynutie zákonom stanoveného času, ktorý uplynul bez toho, aby bolo právo vykonané. Účelom premlčania je pôsobiť na veriteľa, aby v primeranom čase uplatnil svoje subjektívne práva v zmysle zásady platnej ešte v rímskom práve *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria bdelym – pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv, a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V dôsledku premlčania nedochádza k zániku práva tak ako je to v prípade preklúzie. Právo nezaniká, ale naďalej trvá, avšak dochádza k jeho oslabeniu, ktoré spočíva v zmenšení možnosti jeho úspešného uplatnenia.

19. V ust. § 100 ods. 1 OZ sú upravené podmienky premlčania, ktorým v prvom rade je uplynutie premlčacej doby a v druhom rade samotné uplatnenie námietky premlčania dlžníkom na súde. Všeobecná premlčacia doba je v zmysle § 101 ods. 1 OZ trojročná a plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz. Ako správne konštatoval prvoinštančný súd záložné právo je právom, ktorého výkon podlieha premlčaniu, nakoľko sa nejedná o majetkové právo, ktoré by bolo z možnosti premlčania vylúčené. Samotné premlčanie práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu, je upravené v § 100 ods. 2 OZ, a teda záložné právo sa nepremlí skôr ako zabezpečená pohľadávka. Je teda zrejmé, že trojročná premlčacia doba záložného práva neuplynie skôr než uplynie premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky. Je tak teda pri vznesení premlčacia potrebné skúmať predovšetkým to, kedy uplynie premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky. Námietku môže vzniesť iba záložca (t. j. žalobkyňa), pričom prvý raz tak môže učiniť (úspešne) až v momentne, kedy uplynula premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky.

20. V danom prípade bol žalobkyni poskytnutý úver na základe úverovej zmluvy, pričom tento bol zabezpečený záložným právom k predmetu dražby. K vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru došlo potom, čo žalobkyňa neplnila svoje povinnosti z úverovej zmluvy riadne a včas. Žalovaný 1/ ako banka vyhlásil úver za predčasne splatný dňa 05. 08. 2014, pričom účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastala v 10. deň odo dňa doručenia vyhlásenia predčasnej splatnosti. Na základe aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29. 11. 2022, sp. zn. 5Cdo/224/2021 zo dňa 30. 11. 2021, sp. zn. 1Cdo/148/2022 zo dňa 12. 07. 2023) sa v prípade straty výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 OZ, začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených troch mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 OZ). Premlčacia doba tak začína plynúť nasledujúci deň po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá vyvolala predčasné zosplatenie. Nakoľko k zosplateniu úveru došlo v súlade s § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ ku dňu 05. 08. 2014, tak zosplatenie mohlo byť vyvolané len pre splátku splatnú dňa 25. 04. 2014, s ktorou bola

žalobkyňa v omeškaní viac ako tri mesiace, a zároveň žalovaný 1/ vyhlásil splatnosť úveru do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, s ktorou bola žalobkyňa v omeškaní viac ako tri mesiace, t. j. do 25. 08. 2014. Premlčacia doba vo vzťahu k pohľadávke zabezpečenej záložným právom k predmetu dražby, tak začala plynúť po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie úveru. Keďže k zosplatneniu úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25. 04. 2014, tak premlčacia doba začala plynúť dňa 25. 07. 2014 a uplynula by dňa 25. 07. 2017.

21. V danom prípade však žalovaný 1/ ako veriteľ v procesnom postavení žalobcu podal dňa 21. 10. 2016 na okresný súd voči žalobkyňi, ktorá vystupovala v procesnom postavení žalovanej, žalobu o zaplatenie sumy 33.599,40 EUR. Predmetné konania bolo vedené na okresnom súde pod sp. zn. 3Csp/156/2016 a na odvolacom súde pod. sp. zn. 16Co/330/2018. V zmysle § 112 OZ, tak premlčacia doba vo vzťahu k pohľadávke neplynula, t. j. spočívala v období od 21. 10. 2016, kedy bola predmetná žaloba podaná na okresný súd, pričom žalobca riadne pokračoval v začatom konaní, a to až do jeho právoplatného skončenia dňa 01. 08. 2019. Premlčacia doba síce začala plynúť dňa 26. 07. 2014 a uplynula by dňom 25. 07. 2017, nakoľko však takmer tri roky premlčacia doba spočívala v dôsledku prebiehajúceho súdneho konania (od 21. 10. 2016 do 01. 08. 2019), nedošlo k premlčaniu pohľadávky. Keďže z obsahu spisu vyplýva, že k výkonu záložného práva došlo v roku 2017, t. j. počas obdobia, kedy premlčacia doba vo vzťahu k pohľadávke spočívala, je tak zrejmé, že nemohlo dôjsť k premlčaniu ani výkonu záložného práva, pretože nebola ešte premlčaná ani pohľadávka, ktorá bola zabezpečená záložným právom k predmetu dražby. Z uvedeného je tak zrejmé, že záver súdu prvej inštancie o nepremlčaní výkonu záložného práva bol správny, a preto námietka žalobkyne o premlčaní nebola dôvodná.

22. Žalobkyňa ďalej namietala nevykonanie dokazovania spočívajúce nie len v jej výsluchu, ale aj v zabezpečení ňou uvedených listinných dôkazov, pričom s nevykonaním týchto dôkazov sa okresný súd v odôvodnení rozhodnutia nijako nevysporiadal. V tomto smere by sa odvolací súd mohol stotožniť s námietkami žalobkyne, nakoľko okresný súd v tomto smere pochybil. Okresný súd naozaj v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal odpoveď na to, prečo uvedené dôkazy nevykonal, čím svoje rozhodnutie v tejto časti zaťažil vadou nedostatočne odôvodneného – nepreskúmateľného rozhodnutia, čo by predstavovala dôvod na jeho zrušenie a vrátenie veci. Na druhej strane sa však odvolací súd pri rozhodovaní riadil základnými princípmi vyjadrenými v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 17 CSP. Je potrebné si uvedomiť, že v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby je predmetom konania predovšetkým právne posúdenie otázok, či boli splnené všetky zákonné podmienky alebo nie. Ide teda o riešenie právnej otázky a posúdenia námietok, ktoré by mohli spôsobiť neplatnosť dobrovoľnej dražby. Okresný súd na pojednávaní dňa 25. 08. 2022 zamietol návrh na výsluch žalobkyne ako strany sporu. Zo zvukovej nahrávky vyhotovenej z predmetného pojednávania vyplýva, že súd zamietnutie tohto návrhu ústne odôvodnil, avšak predmetné odôvodnenie neprevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobkyňa má mať zdravotné problémy, keďže v trestnom konaní vedenom voči jej osobe malo byť na základe znaleckého dokazovania preukázané, že táto v čase spáchania skutku nevedela rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania a svoje konanie nemohla ovládať. V takýchto prípadoch nastáva uloženie ochranného liečenia v podobe ambulantnej alebo ústavnej liečby. Keďže žalobkyňa bola v konaní riadne zastúpená splnomocneným advokátom a vzhľadom na jej zdravotný stav, by bolo neúčelné vykonávanie takéhoto dokazovania. Taktiež s ohľadom na predmet sporu, ktorým je spojená právna otázka, ktorej posúdenie prináleží súdu, by bolo takéto dokazovanie nadbytočné. Vo vzťahu k nevykonaniu dokazovania uložení povinnosti žalovanému 1/ predložiť oznámenie o začatí výkonu záložného práva a jeho doručenie žalobkyňi odvolací súd uvádza, že táto povinnosť vyplýva žalovanému 1/ ako záložnému veriteľovi z ust. § 151l ods. 1 OZ, a nie z ustanovení ZoDD. Nepreukázanie tejto skutočnosti nezakladá dôvod neplatnosti dražby, ktorú zakladá iba porušenie ustanovení osobitného predpisu, ktorým je ZoDD. Porušenie tejto povinnosti veriteľom síce nie je dôvodom neplatnosti dražby v zmysle ZoDD, môže však byť spojené so vznikom zodpovednostného vzťahu veriteľa za spôsobenú škodu (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/233/2010 zo dňa 03. 10. 2013). Ďalej odvolací súd poukazuje na to, že k procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie stranám konania. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci procesnej strane uskutočňovať jej procesné oprávnenia. Ak však súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred

súdom. V danom prípade, ak by aj odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu, aby sa vysporiadal v novom rozhodnutí s týmito námietkami žalobkyne, tak uvedené by nemalo žiaden vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia a neprivedili by lepšie rozhodnutie v prospech žalobkyne, nakoľko vykonanie takéhoto dokazovania by bolo neúčelné, nepreukazovalo by existenciu neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle ZoDD. Uvedené konanie by bolo aj v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania.

23. Taktiež je pravdou, že okresný súd na pojednávaní dňa 25. 08. 2022 postupom podľa § 182 CSP vyzval strany sporu, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, pričom následne uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia rozsudku na deň 20. 09. 2022. Súd prvej inštancie podaním zo dňa 19. 09. 2022 upovedomil strany sporu o odročení termínu vyhlásenia rozsudku na deň 20. 09. 2022 na neurčito z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky. Následne po odstránení procesných podmienok, ktoré bránili vyhláseniu rozsudku upovedomil strany sporu o termíne nového pojednávania na deň 24. 01. 2023. Po otvorení pojednávania dňa 24. 01. 2023 dal okresný súd možnosť stranám sporu sa opätovne vyjadriť k veci. Zároveň oboznámil strany s listinnými dôkazmi v zmysle § 204 CSP, a to aj s novými, ktoré do spisu pribudli, pričom strany sporu nemali k oboznámeným listinným dôkazom ani k pripojeným spisom žiadne námietky. Následne súd prvej inštancie opätovne v zmysle § 182 CSP dal možnosť stranám sporu záverečnej reči. Následne vyhlásil dokazovanie za skončené. Podľa názoru odvolacieho súdu uznesenie v zmysle § 182 CSP, ktorým súd prvej inštancie vyhlásil dokazovanie za skončené je procesným uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania v zmysle § 237 ods. 2 CSP. Súd takýmto uznesením preto nie je viazaný. Ak teda súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 25. 08. 2022 vyhlásil dokazovanie za skončené, mal následne na pojednávaní dňa 24. 01. 2023 procesne rozhodnúť o zrušení tohto uznesenia a pokračovať v dokazovaní. Jedná sa síce o procesné pochybenie, avšak napriek tomu okresný súd opätovne dal možnosť stranám sporu v súlade s § 182 CSP vyjadriť sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, čím zachoval ich právo na spravodlivý proces. V danom prípade by išlo o prílišný procesný formalizmus, ak by odvolací súd z uvedeného dôvodu zrušil rozhodnutie okresného súdu, a to aj s ohľadom na tú skutočnosť, že nové rozhodnutie by neprineslo pre žalobkyňu pozitívnejší výsledok.

24. V závere odvolania žalobkyňa poukázala na ústavou garantované právo na ochranu obydlia, pričom poukázala na neodkladné opatrenie, ktoré nariadil odvolací súd, keďže mal mať za to, že v danom spore je ohrozené obydlie žalobkyne. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je relevantné len posúdenie splnenia podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, konkrétne toho či ten, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada, osvedčil jeho dôvodnosť. Je potrebné si uvedomiť, že samotným rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nepredikuje rozhodnutie vo veci samej. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že pri vyhodnocovaní skutočností podstatných pre nariadenie neodkladného opatrenia súd nepostupuje rovnako ako pri rozhodovaní vo veci samej. Súd preveruje len to, či žalobca osvedčil skutočnosť rozhodujúcu pre nariadenie neodkladného opatrenia. V prípade, že rozhoduje o takomto návrhu, zameria sa vo vzťahu k uplatňovanému nároku len na to, či bola osvedčená existencia určitého právneho vzťahu, alebo iných skutočností, na základe ktorých sa navrhovateľ neodkladného opatrenia bude domáhať resp. domáha svojho nároku v konaní vo veci samej. V danom prípade Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 15Co/165/2019 – 100 zo dňa 18. 12. 2019 zmenil uznesenie okresného súdu a nariadil neodkladné opatrenie vo vzťahu k žalovanému 3/, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd mal osvedčenú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko zo strany žalovaného 3/ ako aktuálneho vlastníka predmetu dražby by mohlo dôjsť k scudzeniu predmetu dražby, na ďalší subjekt, čím by sa mohlo zhoršiť právne postavenie žalobkyne. Rovnako mal preukázané, že žalobkyňa s rodinnou naďalej býva v predmete dražby, pričom žalovaný 3/ ako vydražiteľ by sa mohol dožadovať jej vypratania z predmetnej nehnuteľnosti. Nakoľko žalobkyňa vo veci samej napádala platnosť dobrovoľnej dražby považoval odvolací súd za potrebné v takomto prípade jej poskytnúť dočasnú ochranu v podobe nariadeného neodkladného opatrenia. Odvolací súd konštatuje, že samotná skutočnosť, že sa jedná o obydlie žalobkyne (resp. jej rodinných príslušníkov), nemôže byť ponímaná absolútne tak, že každá dražba predstavuje porušenie ústavného práva na ochranu obydlia. Neoprávnený zásah do obydlia je len zásah, u ktorého absentuje opora v príslušných právnych predpisoch, nie je ním sledovaný legitímny cieľ a zároveň nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody, alebo nie je nevyhnutným a primeraným na dosiahnutie legitímneho cieľa. Tieto závery nevyplývajú ani z nálezov Ústavného súdu SR, ani z rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva (viď Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I ÚS 13/2000 zo dňa 10. 07. 2001). Priamo ZoDD upravuje mechanizmus, ktorým sa môže osoba domáhať neplatnosti dobrovoľnej dražby. Samotné konanie dražby nepredstavuje moment, kedy

je osoba obývajúca predmet dobrovoľnej dražby povinná túto nehnuteľnosť opustiť, keďže v zmysle § 21 ods.2 ZoDD má možnosť požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Výlučne v takomto konaní bude súd oprávnený preveriť, či k dražbe došlo v súlade so zákonom, alebo či dražba bola vykonaná v rozpore s uzavretou záložnou zmluvou, resp. v rozpore s príslušnými ustanoveniami ZoDD. Podľa § 21 ods. 5 ZoDD, ak by súd určil dražbu za neplatnú, účinky príklepu zaniknú ku dňu príklepu, to znamená že nastane stav, ako keby k dobrovoľnej dražbe nebolo došlo. Žalobkyni tak ostal zachovaný prostriedok právnej ochrany, ktorý táto využila, avšak nepreukázala existenciu žiadneho zákonného dôvodu, v zmysle ktorého by bolo možné posúdiť vykonanie záložného práva na dobrovoľnej dražbe k predmetu dražby za nezákonné.

25. Žalobkyňa vzhľadom na vyššie uvedené závery nepreukázala dôvodnosť žiadneho z odvolacích dôvodov, ktorý by v konečnom dôsledku bol spôsobilý privodiť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie. S ohľadom na vyššie uvedené, tak odvolaciemu súdu preto neostávalo nič iné ako rozhodnutie okresného súdu vo veci samej potvrdiť ako vecne správne, a to aj v závislom výroku o trovách konania.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným 1/ až 3/ priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči neúspešnej žalobkyni, ktorá je povinná tieto nahradiť v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

27. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.